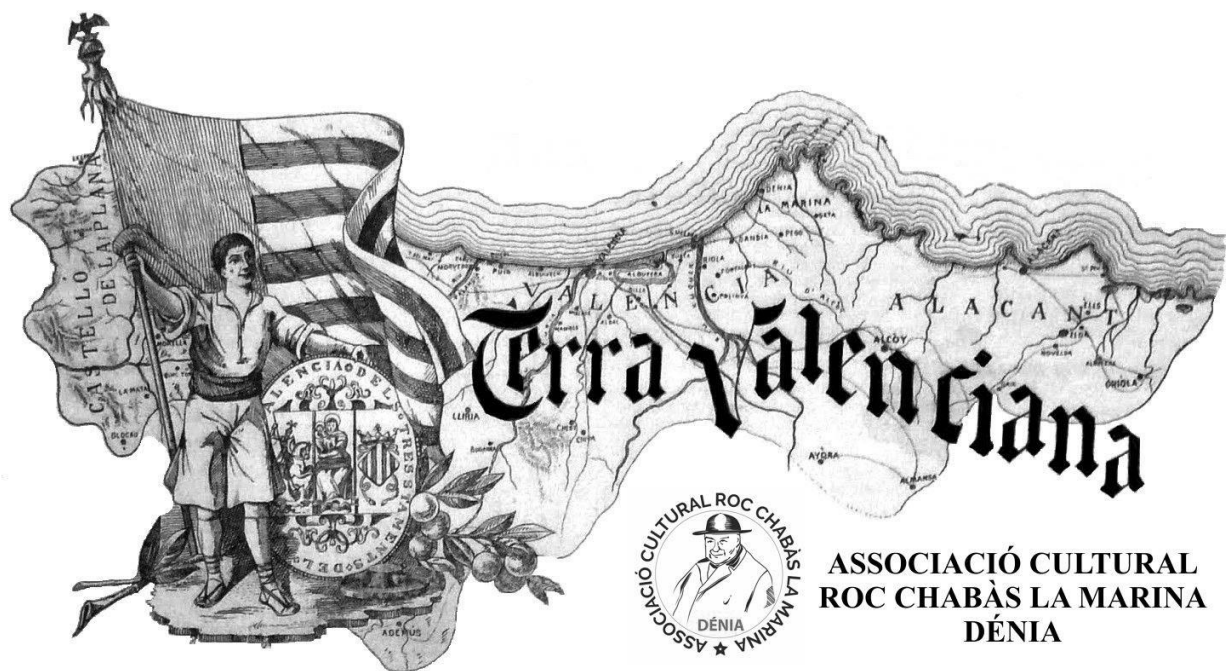

Eixemplar gratuït

DÉNIA

Extra de Juny - 2025

Gmail rocchabas2018@gmail.com

Twitter [@CulturalRoc](https://twitter.com/CulturalRoc)

Facebook. [@rocchabas](https://facebook.com/rocchabas)

**Cóm ha aplegat a triuflar la mentira de
l'independentisme català en València**

Per Josefa Villanueva Espinosa

Cóm ha aplegat a triumfar la mentira de l'independentisme català en València

Manifestació valencianista a Manises, 1932

En València es du més de cent anys sentint parlar de la catalanitat de la llengua valenciana, quan en sigles anteriors a ningú se li hauria ocorregut fer semblant afirmació o plantejar semblant debat. Lo cert és que ha segut el nacionalisme català el que ha dut esta polèmica a principis del segle XX (1902), d'ahí que l'assunt de la catalanitat del valencià siga un assunt purament polític, que s'ha disfrassat de forma premeditada en debat científic per a despistar a la gent i sobretot furtar al poble valencià el seu dret a dispondre de la seua pròpia llengua.

Per això desemmaixquerar el conflicte llingüístic creat en València obliga a remontar al seu raíl polític i a examinar la seua primera victòria en València, que va ser la firma del document nomenat «les Bases de Castelló», el 21 de decembre de 1932.

L'any no és res casual i al contrari de lo que implicava eixa cita, l'acontenyiment va passar inadvertit a la població valenciana ya que a penes es publicità i va consistir en la firma d'un document particular en el que va participar un grupet molt reduït de valencians que per supost actuaven en connivència en els nacionalistes catalans de la Lliga Regionalista i d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Contràriament a lo que pregonen reiteradament els pancatalanistes, en aquell document no estava escrit en cap lloc que el valencià fora català o una modalitat del català.

Esta aparent contradicció s'explica pel fet de que ahí es prenia de facto, la decisió d'escriure el valencià adoptant les normes catalanes de l'Institut d'Estudis Catalans, -recent definides (novembre 1932)-, pero sense declarar-ho, és dir, sense raonar-ho com hauria tocat fer, per pura coherència; la qual cosa constituïa una incongruència además d'una desllealtat.

El context històric ho diu tot: els catalans acabaven de conseguir el primer estatut d'autonomia (09/09/1932) i des de principis del segle XX existia en València una campanya orquestrada des de Barcelona per a captar valencians desijosos de seguir el mateix camí que els catalanistes: apuntar-se al nacionalisme, pero no un nacionalisme valencià, sino el nacionalisme català, políticament molt actiu en el Parlament espanyol. Catalunya estava copiant un fenomen que ya es donava en atres parts d'Europa i, que consistia en fer de la llengua i de la cultura pretexts recurrents per a intentar canviar fronteres, inclús al preu de provocar guerres, com la primera i segona guerra mundials. Digam que el nacionalisme tendix per naturalea a ser expansioniste, d'ahí l'interés dels catalanistes en eixamplar el territori català fins a comprendre tota la regió valenciana aixina com les Balears, posant inclús les mires en la Catalunya francesa («li Roussillon»).

El Sigle d'Or De les Lletres Valencianes

No obstant, els catalanistes es varen topar en una dificultat important: el desijat territori valencià tenia una llengua reconeguda des del segle XIV, gràcies als seus clàssics (Sigle d'Or en Joanot Martorell, Jordi de Sant Jordi, Ausias March, Jaume Roig, Joan Rois de Corella, Sor Isabel de Villena), mentres que els catalans no tenien una llengua verdadera en el seu sentit estricte, sino un conjunt dialectal. O dit d'una atra manera la llengua catalana no existia com a tal, perque no tenia normes escrites i fixes; i tant és aixina que els catalans cults escrivien en provençal, prova de que les parles populars que regien per llavors en eixos comtats no revestien per a ells cap prestigi o interés.

I ací toca fer esta reflexió: si el català no era pròpiament una llengua ¿cóm hauria pogut allumenar un idioma com el valencià que fixava el seu propi model i les seues pròpies normes? O dit de forma gràfica, ¿cóm podria una persona metros palometa guanyar la carrera dels 100, quan encara es troba en la fase inicial de deprendre a nadar?.

Lo que significa que resulta d'un ridícul absolut l'afirmar ara que el Sigle d'Or valencià es va desenrollar en llengua catalana, quan els propis catalans de l'època ni ho varen viure ni ho varen manifestar aixina.

No trobaran cap document històric a on els catalans del segle XV reivindicquen l'autoria de la lliteratura valenciana d'eixe segle. ¿Llavors per qué haurien de reclamar-la en el segle XX? Fent comparacions seria com afirmar que el Sigle d'Or de la llengua castellana es va desenrollar en Amèrica a mig conquistar i no en Espanya, a on paradoxicament no s'hauria tingut consciència de tindre un Sigle d'Or. Com veem la tesis pancatalanista no se sosté de cap manera.

L'aparició d'un Sigle d'Or va ineluctablement lligat a un context social particular, com lo va ser el de la València del segle XV, pròspera i en plena expansió material i intel·lectual, en un sistema institucional nou i sobretot en la consciència de ser un regne independent dins de la Corona d'Aragó. València només estava vinculada als comtats catalans per la persona del rei.

Lo mateix va ocórrer en l'Espanya dels sigles XVI i XVII; vivia una gran transformació que li va dur a inaugurar una nova era per al món, l'Edat Moderna, a on els pensadors espanyols varen estar en el centre dels grans debats filosòfics (autors varis com Cervantes...), jurídics (l'escola de Salamanca i l'invenió del Dret Internacional...) i religiosos (eixemple: Ignaci de Loyola i la creació de la Companyia de Jesús...). I una atra cosa més: ¿cóm anaven a tindre consciència els comtats catalans de tindre una llengua única i pròpia, quan ni tan sols existia eixa consciència d'unitat territorial? Quan Jaume I va conquistar València (1238) encara no s'havia firmat el Tractat de Corbeil (1258) que portà la pau entre França i la Corona d'Aragó. Jaume I cedia els territoris al Nort dels Pirineus (llevat el Senyoriu de Montpeller) a canvi de conseguir la titularitat dels comtats catalans del sur dels Pirineus.

Sobre el paper, en virtut de drets històrics, eixos comtats catalans pertanyien encara al rei de França (marca hispànica que remontava a la reconquesta feta pels francs), per lo que Catalunya no era en absolut la Catalunya que veem hui -un territori cohesionat-, sino un conjunt de comtats en la pràctica independents uns d'uns atres, i en rivalitats internes molt poc propícies per a moments d'esplendor, i menys culturals.

Pel contrari el Regne de València ya tenia consciència d'unitat territorial i cultural per ser un regne musulmà des de per lo manco 1011.

Ara be, aplegat el segle XX és cert que la llengua valenciana vivia una certa anarquia ortogràfica, perque a lo llarc dels sigles XVII, XVIII i XIX la llengua havia seguit la seua evolució natural -cosa normal-, pero sense tindre la seua corresponent transcripció assegurada. És dir que el problema del Sigle d'Or valencià va ser que no va aplegar a crear un diccionari valencià en el seu sentit acadèmic, com sí passà en el Sigle d'Or Espanyol (el d'Antonio de Nebrija: llatí/espanyol 1492; el de Sebastià de Covarrubias 1611). En el cas valencià eixos diccionaris varen aplegar més tart, allà pel segle XVIII (Carles Ros, José Escrig Martínez o Josep Nebot Pérez), lo que va produir un desfasament important entre la llengua escrita i la llengua parlada.

Els pancatalanistes aprofiten esta circumstància per a acusar i vilipendiar la noblea i l'èlit valencianes que varen preferir parlar i cultivar el castellà durant eixos sigles. Cert que la noblea en general va perdre interés per la llengua pròpia, perque li interessava més parlar la llengua del rei, quan la promoció social evidentment sempre espentava cap a la Cort. Açò va ocórrer aixina en tots els països i además la naturalea humana és la que és; les èlits sempre volen alternar-se en les èlits, prenen els seus còdics dels més pudentes i mai del poble pla. Pero no podem acceptar que per això es vullga fer creure ara que el valencià va ser una llengua abandonada, perque això és radicalment fals.

No solament estava el poble que seguia parlant-la, sino además una burguesia que també l'escrivia. Pero els pancatalanistes han preferit parlar d'abandó per a convèncer a la societat valenciana de que ells són els veritables defensors de la llengua i de la cultura valencianes.

És dir que ells són els que han arreplegat les veritables essències de la valenciania, una artimanya que els servix per a llançar de pas un missatge subliminar i destructor que no és un atre que tot aquell que contemporisa en la cultura castellana -com va fer la noblea- és un traïdor al poble valencià.

Pero els que traïcionen realment les essències valencianes són ells, per adulterar-les catalanisant-les. I si la noblea va descuidar la llengua valenciana, seguia existint una burguesia que sí es cuidava d'escriure i apreciar la seua llengua pròpia.

Fra Josep Rodríguez Biblioteca Valentina

Gràcies al treball entregat de Mn Josep Alminyana Vallés, sabem que Fra Josep Rodríguez (1630-1703), va dedicar 20 anys de la seua vida a recopilar els noms d'autors valencians injustament oblidats, els qui a lo llarg d'eixos sigles escrivien o reivindicaven la seua llengua. Eixos noms estan arreplegats en la seua obra Biblioteca Valentina.

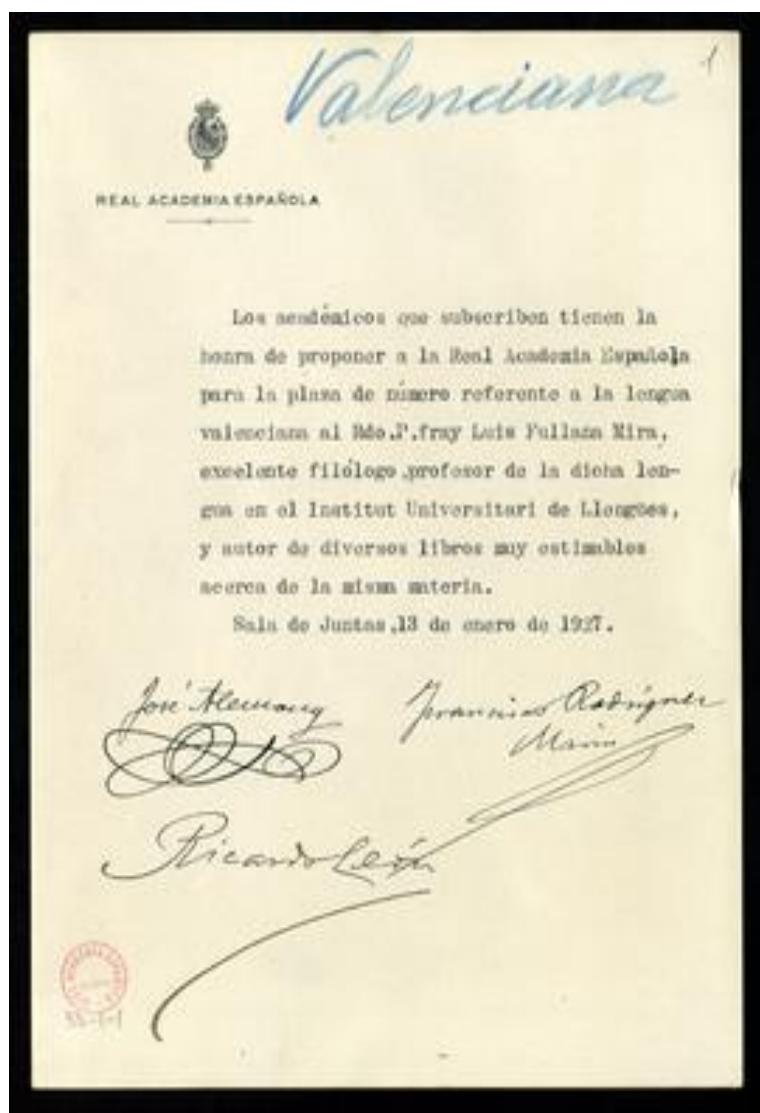
Pero hi ha més, perquè front a esta llista d'autors cults, cal sumar tot un elenc d'autors que escrivien directament per al poble; un poble que llavors era majorment analfabet. Es dirigien a ell a través de fulls solts, periòdics republicans (El Mole, la Traca...) i també llibres de falles i sainets (Josep Bernat i Baldoví).

Ells preferien recórrer a l'ortografia castellana -més fàcil d'entendre- per a transcriure eixa llengua valenciana molt viva. Ací la rèplica dels pancatalanistes ha segut afirmar que eixos autors populars eren incults.

Una mentida supina perquè hi havia persones de molt gran prestigi entre ells, que precisament per la seua ideologia republicana consideraven que calia facilitar l'accés a l'informació i la cultura al poble, però jujaven que la grafia del valencià antic era un obstàcul. En resum que els pancatalanistes han explotat com ningú l'ignorància d'eixe poble, al que diuen volen salvar i tornar la seua cultura.

Per la seua banda els nacionalistes catalans varen comprendre molt pronte que per a unificar els territoris era necessari unificar la cultura i també la llengua. Convertir la llengua valenciana en llengua catalana requeria un procés progressiu d'acostament ortogràfic, gramatical i inclús lexical (perquè existixen paraules molt distintes per a expressar lo mateix. Per exemple: en català: «sortida». En valencià: «eixida»). Per a realisar eixa metamorfosis varen tirar primerament mà d'una denominació antiga, que remetia a la raïl comuna de les dos llengües: la designació de «llengua llemosina» que apareix en alguns texts antics -i no tan antics (escrits per autors catalans del segle XIX: Joaquim Rubió i Ors; Manuel Milà i Fontanals; Francisco Piferrer Montells...)-, per a referir-se a totes les parles des de Catalunya a València, incloent les Balears, els va servir als catalanistes per a dir que allò era un «error» dels antics autors i que ahí a on estava escrit «llengua llemosina» o «llemosí», calia comprendre que es tractava de la llengua catalana. En tal fi es va celebrar en Barcelona en 1906 el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana que va servir per a presentar a especialistes d'atres països allí invitats, lo que els catalanistes volien que es considerara com a domini territorial de la «llengua» catalana; per a això es va prohibir amprar les paraules «valencià» i «mallorquí» per a referir-se a les llengües respectives. Es parlava de «llengua comuna». A l'any següent, 1907, es varen afanyar en crear l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), a on Pompeu Fabra es va encarregar casi en solitari de definir una ortografia, lo més allunyada possible del castellà (diccionari ortogràfic en 1913) també una gramàtica (diccionari gramatical en 1918) i un lèxic (diccionari lexical en 1932). Lo que significa que el català és una llengua de laboratori, creada ex professo per a estructurar el projecte polític; al contrari del valencià que va ser creat per una èlit lliterària, testic del floreciment de la cultura valenciana. Cal saber que Pompeu Fabra ni tan sols era especialista en llingüística, sino que era ingenier industrial de professió, ficat a llingüista, però sobretot molt ficat en política.

No cap dubte de que s'ha sobrevalorat a este senyor que no va aplegar a ser representant de la llengua catalana en 1926 (en virtut del Real Decret de 26 de novembre 1926 en el que es va nomenar a varis representants de les llengües regionals), davant la Real Acadèmia Espanyola de la Llengua, quan al pare Fullana, sí se li va concedir la distinció de representant de la llengua valenciana. I encara que en Catalunya se li haja posat el seu nom a una universitat (Universitat Pompeu Fabra) jamai va tindre el reconeiximent públic de cap expert estranger, mentres que llingüiste.

Els independentistes, sempre borren del passat tot allò que els molesta, però queden testimonis de l'important oposició que va suscitar la llabor de Pompeu Fabra en Barcelona, entre hòmens de lletres contemporànus de gran prestigi social que consideraven un autèntic destarifo les seues noves normes ortogràfiques.

Parlem d'Apeles Mestres i Oños; Narcís Oller i Moragas; Àngel Guimerà i Jorge; Francesc Matheu i Fornells entre uns atres, els qui varen aplegar a crear en 1915 una Acadèmia de la Llengua Catalana a on varen publicar unes Regles Ortogràfiques, enfrontades a les normes fabrianes (Normes Ortogràfiques de 1913).

La majoria d'ells pertanyien ja a la Real Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, com per eixemple el seu president, Josep Balari i Jovany, filòlec, helenista, historiador, taquígraf, gran coneixedor de l'història de Catalunya, perquè havia escrit una

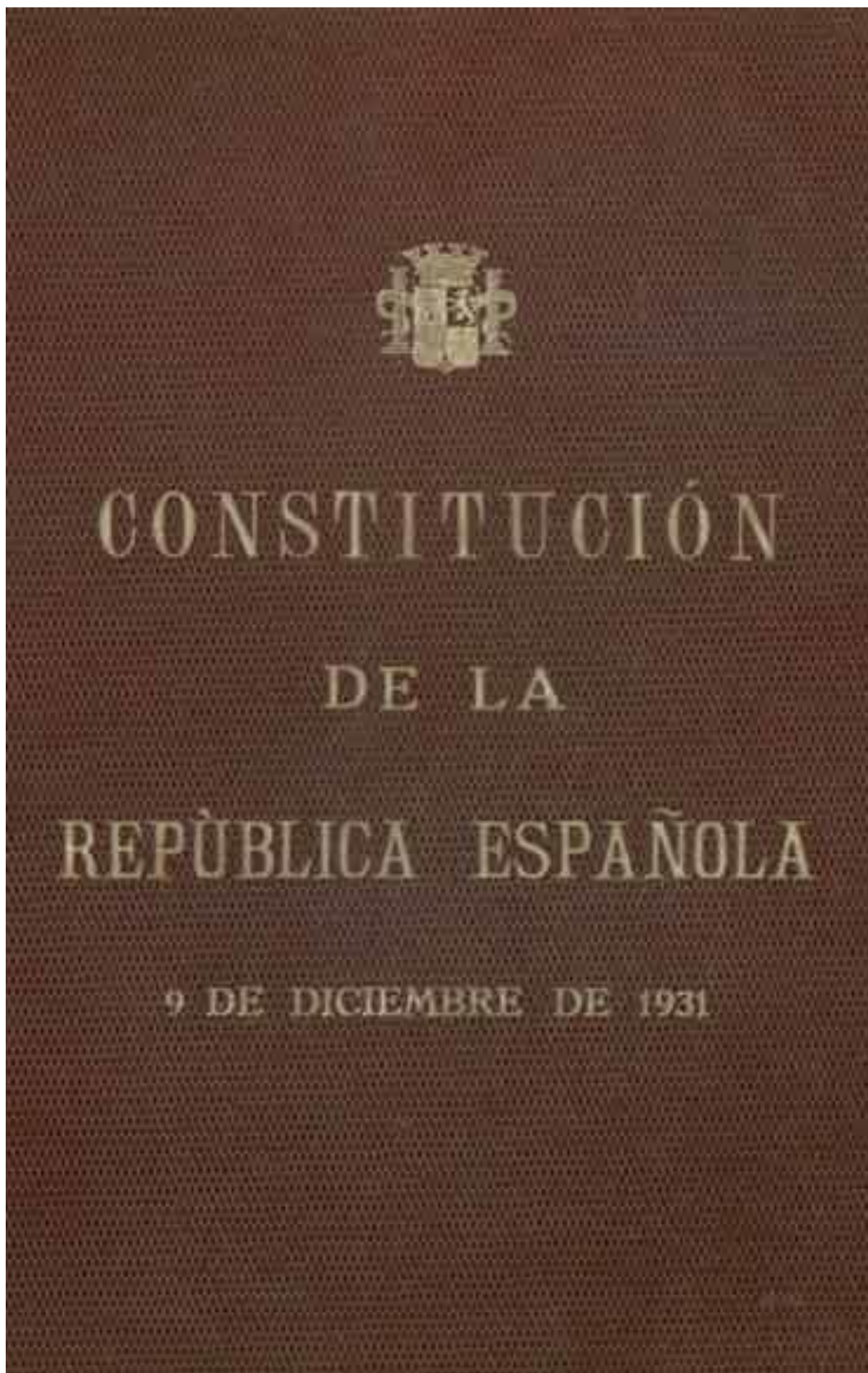
obra titulada: Orígens històrics de Catalunya.

També estava Alfons Parell Tusquets, Francesc Carreras i Candi, o Ramon Miquel i Planes, qui ho va cridar «dictador llingüístic» o Jaume Collell i Bancells, qui li reprochava la seua estúpida obsessió d'alluntar tot lo possible la grafia catalana de la castellana, aplegant a introduir canvis ridículs com el de les consonants «mb» per «nv» afectant paraules com a «canvi», catalanizada artificialment en escriure «canvi» en lloc de «cambi»; quan el seu desenroll natural des del llatí partia de «cambium».

A eixe respecte Josep Pin i Soler va aplegar a burlar-se dient que qualsevol dia voria la transformació del nom de Francesc Cambó en Canvó. Evidentment Fabra estava recolzat per tota una burgesia industrial enriquida que tenia el control polític de la regió (partit de la Lliga Regionalista) a través primer de la Mancomunitat i despuix de l'estatut d'autonomia.

Cal tindre molt en conte que els catalanistes a principis del segle XX havien escomençat a alcançar una força política en el Parlament nacional. Es repartien en varis partits polítics (de dretes: la Lliga Regionalista; d'esquerres: Esquerra Republicana de Catalunya) que no obstant, en Madrid funcionaven de forma concertada, tenint sempre present que l'enemic a batre era el govern central (és dir lo que han seguit fent fins als nostres dies).

Constitució 1931

Quan els va convindre, varen recolzar la dictadura de Primo de Rivera i quan no, varen recolzar la segon República a canvi de que eixa futura república els concedira un estatut d'autonomia (vejau el Pacte de Sant Sebastià -17/08/1930-, un chantage en tota regla, alguna cosa que recorda inevitablement lo que ara estem vivint). El punt clau de la negociació es va traslladar a la Constitució de 1931[1], perquè en el seu article nº 11, s'admetia que territoris limítrofs (acàs una província però no una regió en la seua integralitat) en afinitats històriques o culturals pogueren federar-se.

De poc va servir que en el seu article nº 13 es prohibiren les federacions entre regions, perquè els catalanistes ja tenien posades les seues esperances en poder derogar en un futur eixe article nº 13. Per això els catalanistes ja actuaven en consonància con eixe objectiu: una futura federació de la regió de València en Catalunya i lo mateix en les Balears. Per a això calia preparar les mentalitats en el relat ajustat a les necessitats. Els catalanistes tenien al seu favor no solament el prestigi social que els otorgaven els seus triomfos econòmics i financers (força de l'indústria textil, beneficiada pels aranzels que s'adoptaven tant per a protegir als fabricants catalans de la temible competència anglesa com per a preservar als productors castellans de blat dels baixos preus de la competència estrangera), sino també una posició dominant en el món editorial. Vejam l'empresa Espasa (1860), la branca mare del capitalisme editorial espanyol, d'a on va eixir posteriorment Editorial Salvat (1869) [després en 1925 es va produir la fusió d'Espasa en la madrilenya Calp (1918)]. Des de llavors cap a ací la força del sector editorial català ha seguit imparable; vejau el cas paradigmàtic de Planeta (1949). Per això no hi ha dubte de que va ser (i segueix sent) un factor que va coadjuvar a complementar en chala i encert l'acció duta en el camp de l'educació, a on ja tenien montades varies associacions del tipus «Nostra Parla» (1916), Agrupació Nacionalista Escolar (1919), Acció Cultural Valenciana (1930), Agrupació Valencianista Escolar (1931), Centre d'Actuació Valencianista (1931) o Associació Protectora de l'Ensenyança (1934-1938).., és dir lo equivalent a lo que tenim hui en Escola Valenciana, Acció Cultural del País Valencià,...

Al principi, varen trobar moltes resistències per a implantar-se en València, pero una llabor portada a terme de forma sempre molt sibilina va acabar quallant lo suficient com per a aplegar a un relatiu èxit per dos raons principals. En primer lloc, perquè l'instauració de la segona República va oferir un marc territorial esperançador per als pancatalanistes; digam que els va brindar cancha en acceptar les autonomies; i, segon: perquè els catalanistes duyen molts anys intentant plantar eixa llavor de la suposta «fraternitat catalana», siga de la «llengua comuna» i, de que una llengua és una nació i que només l'unió «nacional catalana» podia dur èxits també als valencians que admiraven lo conseguit en la «Solidaritat Catalana» (eleccions de 1906) o la Mancomunitat catalana (1914-1925) i sobretot en l'estatut d'autonomia (1932); èxits que preludiaven nous horizons polítics. Digam que es presentaven a sí mateixos com el futur, front a una Espanya en decadència despuix del desastre de 1898. Varen desplegar una verdadera operació d'ingenieria social, que sabien no podria donar els seus fruits més que a llarc termini, perquè era qüestió de focalisar els esforços de captació entre la joventut valenciana. Des de després varen fomentar molt pronte la creació de diversos partits polítics (Joventut Regionalista Valenciana en 1907, Joventut Valencianista en 1908, Joventut Nacionalista Republicana en 1915, Joventut Nacionalista Obrera en 1921) aixina com periòdics (El Camí, Avant, Acció Valenciana, Poble Valencià, o La Correspondència de València), al mateix temps que es varen esforçar en penetrar en quants més i millors centres docents possibles, per a formar a eixa futura èlit i fer-la literalment desijosa d'unir el seu pervindre polític al de Catalunya (segons el sistema dels jesuïtes: seleccionar als millors, per a que eixos millors guien a la massa). Digam que l'estratègia tipus dels pancatalanistes s'ha basat en un discurs construït sobre dos eixos principals: per una part practicar el discurs de l'ambigüitat per a anar mesclant valencià i català (usant expressions com a llengua comuna, la nostra llengua), fins a diluir el concepte de valencià dins del català. I, per una altra part, fomentar l'odi cap a Espanya, cap a tot lo «castellà» o espanyol, llegendant i liderant un resquit contra una suposta opressió històrica dels castellans.

Enrich Prat de la Riba

LA NACIONALITAT CATALANA

Edició facsímil | Barcelona, 2007
Escola d'Administració Pública de Catalunya

BARCELONA

Tip. *L'Anuari de la Exportació*
Passeig de S. Joan, 54
1906

Prat De la Riba – La Nacionalitat Catalana

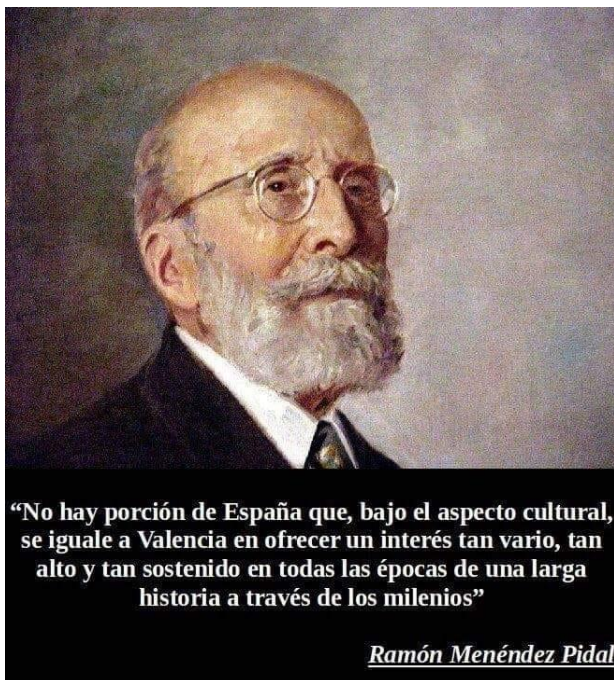
I açò no és cap exageració, basta llegir el llibre d'Enric Prat de la Riba per a constatar que aquell ideòlec del nacionalisme català predicava sense tapuç, el rebuig a Espanya, lamentant-se de que: «L'ésser de Catalunya seguia encastrat com els pòlips del coral al ésser castellà»[2]. Per lo que devenia necessari fomentar eixe sentiment de rencor associant, per als catalans la data del final de la Guerra de Successió -1714- a una humiliació de Catalunya davant Espanya i, per als valencians la data de 1707 com la humiliació de València. El sentiment d'odi i de resquit al mateix temps, en dosis suficient, devia actuar com a catalisador d'eixe canvi de mentalitat, fins a provocar eixe desig de mudar de nacionalitat. Digam que la lletania victimiste dels nacionalistes és ya proverbial.

Pero aixina es cavava silenciosament i en profunditat eixa frontera sicològica entre Espanya i eixos imaginats «països catalans». I va anar en estes idees en el cap com 35 persones (el número de firmes que consten en el document no les 60 i fins a 70 que diuen ara) varen firmar les «Bases de Castelló».

Aquell document sempre esgrimit pels pancatalanistes mai s'ensenya. ¿Per qué? Perque es caracterisa per la seua confusió, la seua ambigüitat, les seues faltes d'ortografia, la seua absència de membret i d'autoritat acadèmica de referència tant personal com a institucional. És lo més alluntat a un document solvent, tant en el seu alvertent llingüístic com a acadèmica, jurídica o institucional. No obstant, els mateixos pancatalanistes s'han dedicat a sacralisar-lo, calificant-ho de «científic», «històric» i atres bondats per l'estil. Aixina que no deu sorprendre-nos que una volta ha aplegat un govern obertament pancatalaniste (el Govern del Botànic) a la Generalitat Valenciana, este s'haja afanyat en blindar eixes «normes» declarant-les: «Be d'Interés Cultural Immaterial» (decrete nº 189/2016 de 16/12/2016). També fa part del guió el que els catalanistes duguen ya un sigle formant a tota una legió de suposts especialistes o experts dedicats a donar fe de lo científiques que són les tesis pancatalanistes, en la llògica finalitat de contrarrestar crítiques i evitar anàlisis sérios. Una atra volta el món editorial ha segut clau, aixina com la política de crear premis ad hoc i, per supost regar en molts diners totes les entitats dedicades a propagar les idees pro catalanistes.

Despuix d'inventar l'unitat llingüística catalana per a justificar el que el valencià fora dialecte del català, la fase següent era aplegar a fer creure que el valencià era simplement català. L'argúcia preparada ha consistit en dir que el valencià és el nom de l'idioma català en València. Paralelament l'unitat llingüística devia lligitimar una unitat territorial catalana que hauria existit ya en el passat (mentira: la Corona d'Aragó no era el «Regne» de Catalunya i els seus territoris en el Mediterràneu no eren colònies catalanes). Durant la segon República parlaven de crear la «Gran Catalunya» (a image de la «Great Britain»), despuix en més prudència han preferit parlar de «Països Catalans» i eixe pla va escomençar a prendre cos en 1932, quan es varen firmar les «Bases de Castelló», que varen rebatejar prontament les «normes de Castelló». Un primer acostament llingüístic que devia prefigurar la futura federació política de València en Catalunya. Puix fixen-se si la cosa va ser ràpida: res més es va votar l'estatut català, el 9 de setembre 1932, Pompeu Fabra va publicar l'última peça que li faltava, el seu diccionari lexical en novembre 1932 (moment formal que el procés de normativisador del català es pot donar per acabament), havent ajudat des de molt abans a la preparació del document de les «Bases de Castelló», que es va firmar el més següent, el 21 de decembre del mateix any (1932). I la major dificultat va ser conseguir la firma del pare Fullana, l'única eminència en llingüística, gramàtica i filologia, en València i, qui podia otorgar algun valor a aquelles 8 fulls de les que 3 estaven reservades per a les firmes .

La primera pregunta òbvia és: ¿per qué va firmar Fullana aquell document? Fullana evidentment no volia firmar-ho. Primer: porque sapient que era negar el seu propi treball rigorós i científic (Fullana sempre explicava els regles en els que és regia), les seues pròpies normes (1914: Normes Ortogràfiques; 1915: Gramàtica Elemental de la Llengua Valenciana; 1922: Compendi de la Gramàtica Valenciana; 1932: Ortografia Valenciana), unides normes que corresponien al valencià cult del sigle XX, segons els distintes lleis de la llingüística, com la fonètica evolucionista, que ell havia aplicat.

"No hay porción de España que, bajo el aspecto cultural, se iguale a Valencia en ofrecer un interés tan vario, tan alto y tan sostenido en todas las épocas de una larga historia a través de los milenios"

Ramón Menéndez Pidal

Per eixes dates, ya havia defés davant la Real Acadèmia Espanyola[3] (11/11/1928) l'originalitat i independència del valencià front al català i l'acadèmic Josep Alemany Bolufer, també valencià, li havia donat la rèplica, reforçant eixa afirmació en aportar ell també més referències bibliogràfiques recolzades en obres del que era llavors director de la RAE, Ramón Menéndez Pidal. Segon: perquè sabia lo que pretenien eixos supòsits valencianistes (pro catalanistes), encara que ell ya havia dit en un artícul que li semblava un absurd. I tercer perquè sabia que era un greu perjudici per a l'idioma valencià, el desviar este de la seua evolució natural i permetre diluir-ho en el català. En març de 1919 havia tornat a declarar: «l'impossibilitat

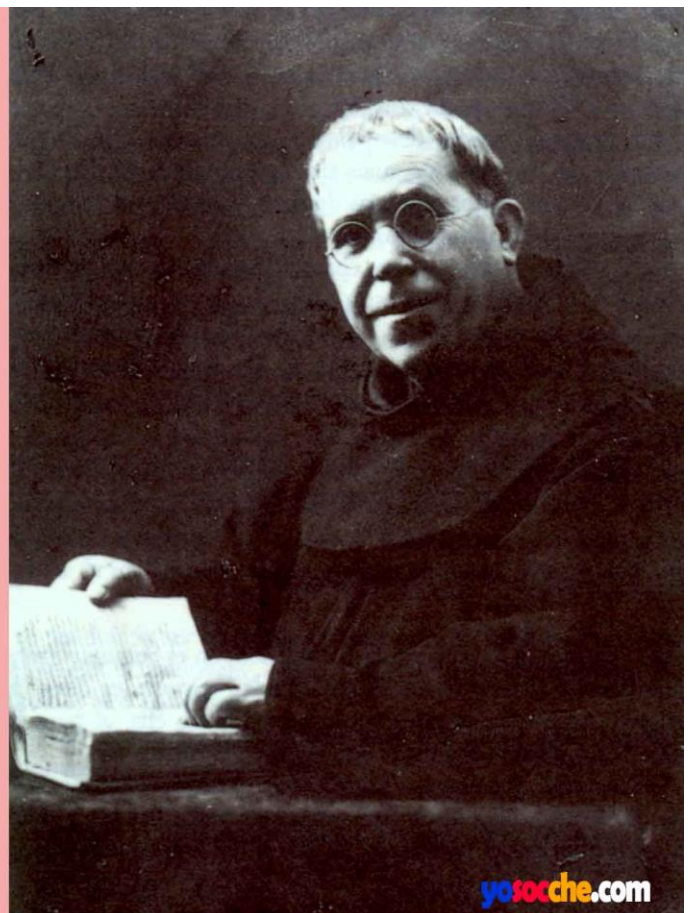
d'unificar les dos ortografia: valenciana i catalana.

"Como esos principios y esas leyes de evolución fonética no han actuado de la misma manera en Valencia que en Cataluña, han dado por resultado la diferencia fonética que se observa en cada una de estas dos regiones. De aquí la imposibilidad de unificar las dos ortografías: valenciana y catalana. Tratar, pues, de acomodar nuestra ortografía a la catalana, además de ser una cosa antipatriótica, es empresa irracional y antilógica..."

Lluís Fullana i Mira

(1871 - 1948)

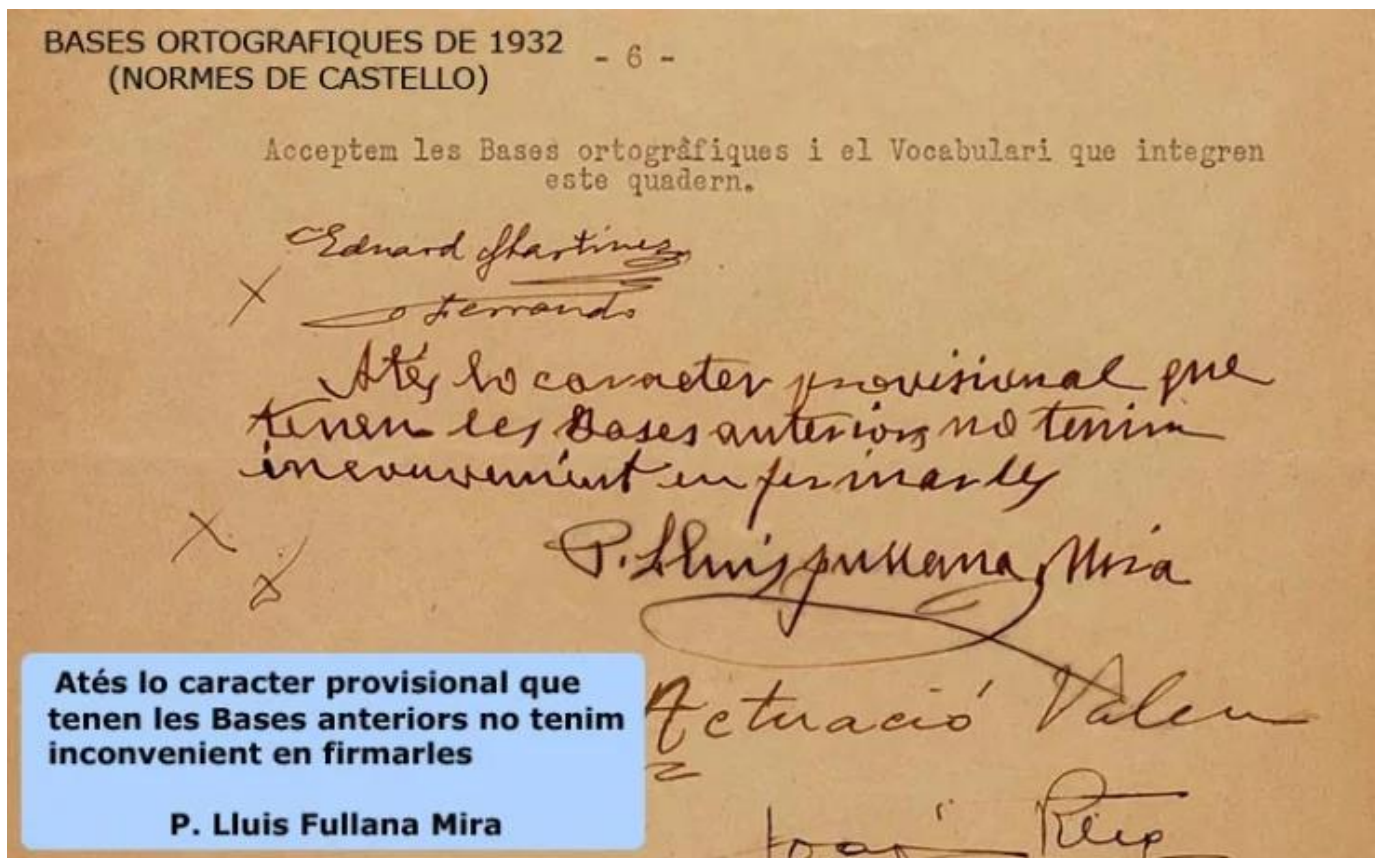
Fon un religiós i filòlec valencià. Sabia llatí, grec, francès, italià, anglès... El seu amor i dedicació incansable d'estudi filològic de la llengua valenciana alcançà un nivell i un reconegut prestigi que seria coronat en el seu nomenament com a acadèmic de la Real Acadèmia Espanyola en representació de la llengua valenciana en 1928.

Lluís Fullana i Mira , image d'Ilustres parlen en yosocche.com

Tractar, puix d'acomodar la nostra ortografia a la catalana, además de ser cosa antipatriòtica, és empresa irracional i antilògica»[4]. Per supost que Fullana jamai va ser a Castelló, entre atres coses perquè ell residia en Madrit, dedicat a la seua llabor d'acadèmic de la RAE (per tant no va poder ser el primer firmant tal com conten els pancatalanistes). Varen tindre que anar 3 voltes allí a suplicar-li que firmara [5] i, Fullana va accedir finalment per les presuntes pressions dels seus superiors jeràrquics, un fet que ya s'havia produït en l'any 1919, deixant prova escrita d'això en el seu artícul de 17 d'abril 1919 en el periòdic Les Províncies.

Havia escrit «prèvia censura de superiors nostres», els qui li havien obligat a deixar de corregir la gramàtica catalanisadora del jove Bernat Ortín Benedito; alguna cosa que duya fent des de varies setmanes per mig de diversos articles[6] en eixe mateix periòdic. A partir d'ahí Fullana va deixar de criticar aquella gramàtica i ja no varen aparèixer més articles seus. I per si fora poc, tampoc va poder publicar el seu treball: Diferències lingüístiques entre el valencià i el català, alguna cosa que ja tenia molt avançat per basar-se en les seues conferències fetes en Barcelona en 1915[7] (invitat llavors per l'Institut d'Estudis Catalans i per l'Acadèmia Catalana de la Llengua que ho volien convèncer i no varen poder). Allí en persona havia explicat i raonat eixes diferències del valencià sobre el català. ¿Per què va cedir Fullana al final? Perquè era sacerdot i, havia fet els 3 vots reglamentaris: el de pobrea, castitat i obediència.

Les Bases provisionals de Castelló

Per lo que Fullana devia obediència als seus superiors i, clar sabem que dins de l'iglèsia el catalanisme tenia una forta implantació (el Monasteri de Montserrat en particular i els jesuïtes catalans). Aixina que posat en la disjuntiva de tindre que firmar, Fullana ho va fer posant una ressenya que intentava minimisar l'alcanç de lo allí escrit, introduint la paraula clau «Provisional» i dient: «Atés lo caràcter provisional que tenen els Bases anteriors no tenim inconvenient en firmar-los».

Per cert, tots aquells que enaltixen les «Bases de Castelló» mai mencionen esta advertència de Fullana, ni tampoc lo que va deixar escrit Lo Rat Penat (entitat decana del valencianisme), que va anar encara més precís per manifestar els seus reproches. Despuix del silenci del règim franquiste, que els pancatalanistes (Manuel Sanchis Guarnier, Joan Fuster i uns altres) varen continuar la llabor de catalanisació sempre sibilina i silenciosa en l'Universitat de València, el partit socialiste (PSOE) es va distinguir en la «Batalla de València» per defendre les tesis pancatalanistes, d'ahí la guerra dels símbols (1977-1982).

18 | Cultura Valencia

Sábado, 2 de febrero de 2008 | Valencianahui

La AVL, Historia de una traición (17)

El PP entregó la AVL al catalanismo y a PSOE y la incluyó en el Estatuto

González Pons aplaudió el dictamen, mientras que Fernando Giner decía que era la escocada de muerte del idioma valenciano

BALTASAR BUENO
baltasarbueno@valencianahui.es

El PP se alió a las pretensiones del catalanismo y del PSOE y, a pesar de tener mayoría en las Cortes Valencianas, le dejó que se organizara el adversario su composición, de manera que, en vez de aplicar la proporcionalidad mayoritaria que tenía en el Parlamento Valenciano en la Academia Valenciana de la Lengua y lograr mayoría de académicos valencianistas, fue al revés, tuvo que engullirlos y se quedó con la minoría muy minoritaria, dejando la autoridad lingüística en manos de Pujol.

Los académicos resultantes de aquel vergonzoso compadreo fueron Rafael Alentorn, Verónica Cambà, Jordi Colomina, Antoni Ferrando, Albert Haur, Pere Maria Orts, Josep Palomero, Honorat Ros, Ascensió Figueras, Josep Lluís Domènech, Mariàl González, Manuel Pérez Saldanya, Emili Catanao, Angel Calpe, Vicente Gascón Pegleri, Juan Alfonso Gil Albar, Alfonso Vela Moreno, Artur Abait, Ramón Arnaú y Ramón Ferrer Navarro.

Jordi Pujol, el PSOE y el catalanismo lograron el mayor número de académicos, citados en minoría en las Cortes Valencianas, al tiempo que el PP en su política de cesiones y entreguismo lo que aportó a la Academia Valenciana de la Lengua fue: Ramón Arnaú, canónigo jubilado de la catedral de Valencia, que se hizo de la Real Academia de Cataluña Valencianista, a la que renunció al poco tiempo, tras entrar en la AVL; Ramón Ferrer Navarro, muy entregado a la nueva causa, tras dejar la antigua totalmente opuesta a esta; Artur Abait, ex caudillo de reñimon de La Rat Penat; Juan Alfonso Gil Albar, que vivió con el anterior régimen y con el nuevo; Vicente Gascón Pegleri, quien llegó a los 90 años al cargo, (ya

Zaplatana convocó a Cap

VALÈNCIA HUI

en la AVL por la cuota del PP dentro de la AVL, en teoría para defender la Lengua Valenciana poco se sabe. No hay constancia en la AVL, Alfonso Vela, supuestamente el último (valencianista) de Filipinas en la AVL, cuya presencia y actividad en el ente normativo es casi imperceptible; y Pere Maria Orts, amigo personal de Zaplatana, farmacéutico de Benidorm, cuestionador de la Real Senyera y autor de la "Historia del Senyera y el País Valencià". De la labor de los escasos académicos que entra-

esta Academia, el 9 de febrero de 2005, publicó otro dictamen famoso, donde llamaron

la atención a los gobiernos de Valencia y Cataluña para que se pusieran de acuerdo en llamar exclusivamente catalán a la Lengua Valencianista, con el objetivo de que la lengua catalana no continuara estando fragmentada.

El primer punto de dicho acuerdo establecía que "la lengua propia e histórica de los valencianos es también la que comparten las comunidades autónomas de Cataluña, las Islas Baleares y el Principado de Asturias... también es la lengua histórica y propia de los territo-

rios de la antigua Corona de Aragón (de la franja oriental aragonesa, la ciudad sarraí de L'Alguer y el departamento francés de los Pirineos Orientales).

En el punto 4, tras consignar los países catalanes aseguran estos ciudadanos pagados con dinero público que "la coexistencia de poner una lengua compartida con otros territorios de la antigua Corona de Aragón se ha mantenido constante hasta la época contemporánea. Por eso, la denominación histórica de valenciano ha coexistido con la de catalán, documentada en determinadas fuentes valencianas y generalizada en el ámbito de la romanística y de la universidad valenciana de las últimas décadas".

Y la puntilla la dan cuando en el punto 6 afirman que "es un hecho que en España hay dos denominaciones igualmente legales para designar esta lengua: la de valenciana, establecida en el Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, y la de catalana, reconocida en los Estatutos de Cataluña y las Islas Baleares".

Los académicos, además, extralimitándose en sus funciones, se convierten en órgano político y era el mismo punto 6 "consideramos necesario que los gobiernos autonómicos implicados, en colaboración con el Gobierno español, adopten las medidas pertinentes a fin de que se armonice la dualidad onomástica del idioma con la proyección de éste como una entidad cohesionada y no fragmentada".

Pero van más allá los académicos cuando en el punto 9 afirman que se utilice "un modelo de lengua convergente", "una lengua compartida".

El conseller Esterline González Pons (PP) aplaudió y se felicitó por el dictamen logrado, mientras que el presidente de la Diputación de Valencia, Fernando Giner (PP), hizo unas declaraciones en las que decía que el dictamen era una escocada de muerte al idioma valenciano.

Tot estava decidit i per tant lo que vindria despuix només seria una representació teatral per a no semblar que s'atropellaven els drets dels valencians. El 17 de setembre de 1997, les Corts varen demanar al Consell Valencià de Cultura (CVC) que emetera un dictamen sobre la situació lingüística del valencià, prenent supostament en conte els criteris científics i històrics.

De nou, s'evitava cuidadosament plasmar sobre el paper les motivacions i decisions polítiques que anaven a sustentar el dictamen final.

De poc varen servir les protestes de Josep Boronat Gisbert, de Xavier Casp i Verger i de Leopoldo Peñarroja Torrejón que varen prendre part en la defensa de l'originalitat del valencià front al català. Les conclusions del dictamen varen ser donades a conèixer el 13 de juliol 1998 acatant punt per punt lo pactat a nivell polític i, per tant, mentint sobre la naturalea de les «Bases de Castelló». Açò ha permés evidentment afiançar el procés de catalanisació del valencià i, és en lo que ha estat des de llavors l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), qui garantisa i dona cobertura oficial a eixa operació de trile (o trilerisme) institucional.

Esta perversió del llenguatge permet als pancatalanistes dir que defenen el valencià en les escoles, quan en realitat estan defenent el català, perquè lo que s'ensenya és el català i no el valencià verdader que es rig per les Normes del Puig (les de Fullana actualisades) i no les de Castelló. Es pot afirmar ya que tot lo que l'esquerra defén com a «valencià» (llengua, lliteratura, falles, cultura tant en el seu aspecte cult com en el seu aspecte popular) lo està traspasant al patrimoni català; lo que constituïx un autèntic espoli.

A voltes eixos representants d'esquerres (ara tots pancatalanistes) fan eixe traspàs obertament, declarant sense rubor que parlen català; atres voltes es llimiten a dir solament que parlen valencià.

Pero si vosté lector vol tindre prova de que en el cap d'eixe representant polític el valencià és català, només li bastarà declarar per la seua banda que el valencià no és català i que no ho ha segut mai. Llavors vosté lector podrà viure en les seues pròpies carns com li tachen de «fascista» o en el millor dels casos de «blaver»; que per als pancatalanistes és lo mateix.

Pero eixa persona que li estarà ofenent només alcançarà a demostrar la seua soberba ignorança o la seua soberba hipocresia.

Per Josefa Villanueva Espinosa.

Doctorada en Filologia Hispànica per l'Universitat de Paris-Nanterre. La seua tesis: *Li nationalisme valencien du XXIe siècle. Cent ans de pancatalanisme 1906-2006* està en part publicada a través del llibre *El nacionalisme valencià. El perquè i el com de les Bases de Castelló*, (Editorial L'Oronella, València, 2019).

[1] Constitució de 1931 en Internet:

<https://www.congreso.es/docu/constituciones/1931/1931.pdf>

[2] Prat de la Riba, Enric : *La nacionalitat catalana*, p. 41. En Internet:

https://eapc.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14227/2206/nacionalitat_catalana.pdf Edició digital: 2007, Escola d'Administració Pública de Catalunya, Barcelona, abril 2007. Reproducció facsímil de la primera edició de la Tipografia L'Anuari de l'Exportació (Barcelona 1906).

[3] Discurs disponible en Internet: «Orige del valencià i demás llengües romàniques». En

http://www.rae.es/sites/default/files/discurso_de_ingreso_luis_fullana_y_mira.pdf

[4] Fullana Mira, Luis: «Gramatología valenciana: «La gramàtica del Sr. Ortín». Les Províncies, 16/03/1919.

[5] Vila i Moreno, Alfons: Els Normes del 32. Aportació Documental (Estudi al voltant dels Bases d'Ortografia Valenciana de 1932). Edita Lo Rat-Penat. Colecció Al Vent, 1997, p. 39.

[6] Vore la série d'artícles de Lluís Fullana: «Gramatología valenciana: La gramàtica del Sr. Ortín». en el periòdic Les Províncies, any 1919, dies: 20, 23 i 27 de febrer; 6, 10, 16 i 24 de març; i, 17 d'abril.

[7] Els dies 10, 11, 12 i 13 d'agost 1915, Fullana havia donat en Barcelona 4 conferències sobre les diferències entre el valencià i el català: 1/ «Diferències fonètiques entre el valencià i el català», 2/ «Diferències gràfiques i ortogràfiques», 3/ «Diferències lèxiques i morfològiques», 4/ «Diferències sintàxiques», segons J.-Rebuig Agulló Pascual: Biografia de Lluís Fullana Mira O.F.M, Editorial Del Sena al Segura, S. L., València, 1998, p. 64.

ASSOCIACIÓ CULTURA ROC CHABÀS DE DÉNIA

